

ODSUN

Druhá světová válka a události, které po ní následovaly, představují výrazný milník ve vývoji Křinic. Vysídlení německého obyvatelstva, které zde proběhlo mezi roky 1945–1946, mělo zásadní dopad na podobu vesnice v následujících letech. Byly jím totiž zpřetrhány staleté hospodářské, kulturní i sociální vazby místních obyvatel a v uprázdněném prostoru se začala společně s novými příchozími vytvářet i nová vesnice, nová komunita. Jak výrazná změna to byla, může poodhalit již statistika z roku 1930. V té době žilo v Křinicích celkem 1 132 obyvatel, z nichž 1 087 představovali Němci.

„V ROCE 1945 SE KAŽDÝ STARAL JEN O SEBE.“

SIEGFRIED SCHOLZ

Vysídlení německých obyvatel na Broumovsku probíhalo skrze dva sběrné tábory. Menší se nalézal v Broumově, větší pak, kterým prošla i většina vysídlených, v Meziměstí. V počátečních fázích vysídlení, v srpnu 1945, bylo několik křinických Němců soustředěno v Broumově a následně převezeno k hranici se Saskem, kterou byli nuceni překročit. Zbývající zůstávali ve většině případů ve svých domovech, kam se však již pomalu stěhovali noví osídlenci, a museli tak společně žít v jedné domácnosti. Siegfried Scholz, kterému bylo na konci války třináct let, vzpomíná, že jeho matka byla v zimě 1945 zatčena. Společně s ní bylo částečně v Broumově a v Polici nad Metují intervenováno dalších sedmnáct žen z Křinic a okolí kvůli domnělým protistátním letákům. Malý Siegfried tak zůstal sám u nově příchozí české rodiny a pomáhal jim starat se o domácnost a hospodářství. Jeho sestra pak pobývala u prarodičů, kteří rovněž žili v Křinicích.

Zásadním zlomem ve vysídlení křinických Němců se stala nešťastná událost z 21. února 1945, při níž jeden německý chlapec nedopatřením shodil balík slámy na mladou dívku, dceru správce statku, která na následky poranění zemřela. Tato nehoda zapůsobila jako jistý katalyzátor, který uspořádal vysídlení Němců z Křinic.

Již 25. února 1946 byli všichni zbylí německí obyvatelé nuceni opustit své domovy a v mrazivém počasí se pěšky vydat do osm kilometrů vzdáleného tábora v Meziměstí. Před cestou jim byl poskytnut čas, aby si zabalili věci a kufry následně naložili na koňské povozy. Rodina Siegfrieda Scholze si tak na cestu vedle všeho nezbytného zabalila i rodinné fotografie, či sváteční skleničku na kávu. Nutno podotknout, že většinu těchto obyvatel tvořili ženy, děti a starci.

„BENEŠOVY DEKRETY NÁM NECHALY JEN KAPESNÍK NA USUŠENÍ SLZ.“

SIEGFRIED SCHOLZ

V Meziměstí intervenovaní Němci již pouze čekali na transport. Na rameni museli nosit bílé pásy s označením N (Němec). Životní podmínky v táboře nebyly na příliš vysoké úrovni, byl pocitován nedostatek jídla i léků. Siegfried Scholz si pamatuje, že děti z tábora v Meziměstí utíkaly dírou v plotě. Když ho jednou chytila stráž, vymluvil se, že neutíká, že se jen zajímá o koně, které zrovna přivezl jeden vlak. Příchozím Němcům se nevyhnula ani kontrola zavazadel a zabavení cenností, které si vzali s sebou. O špatné situaci svědčí skutečnost, že během vysídlení zemřelo buď na špatné zacházení ze strany Čechů, nedostatečnou péčí, či během transportu třináct křinických Němců.

SIEGFRIED SCHOLZ SE SVÁTEČNÍ SKLENÍČKOU Z KŘINIC

Z Meziměstí byli pak Křiničtí z větší části vysídleni ve dvou transportech (21. 3. a 6. 4. 1946) do Německa, konkrétně do americké zóny, a ocitli se tak v horním Bavorsku okolo měst Töging am Inn, Mühldorf am Inn, Altötting, Tüßling a Burghausen. Jistým specifickým křinického vysídlení je tak skutečnost, že valná většina německých obyvatel byla vysídlena v krátkém časovém úseku v několika málo transportech a původní komunita se tak ocitla na stejném místě, což zdaleka není případ všech vesnic na Broumovsku, jejíž obyvatelé byli po vysídlení rozptýleni po celém území budoucí NSR i NDR. Široká komunita broumovských Němců se usídlila v hornofranckém Forchheimu, který se stal centrem broumovského Heimatkreis, organizace spojující Němce vysídlené z Broumovska. K této organizaci se připojili i Křiničtí.

SBĚRNÝ TÁBOR V MEZIMĚSTÍ